

Plánované projekty Národního divadla k Roku české hudby 2014

BALET NÁRODNÍHO DIVADLA

Nová inscenace k Roku české hudby

ČESKÁ BALETNÍ SYMFONIE II

Premiéra České baletní symfonie II bude uvedena u příležitosti „Roku české hudby“ a naváže na stejnojmenný titul, který měl premiéru v roce 2007. Komponovaný večer divákům představí české choreografy tvořící na českou hudbu – *Polní mši* Jiřího Kyliána, *Stabat Mater* Petra Zusky a původní choreografii z dílny nejmladší generace talentovaných českých tvůrců Viktora Konvalinky.

Polní mše

Hudba: Bohuslav Martinů

Choreografie: Jiří Kylián

Scéna a kostýmy: Jiří Kylián

Stabat Mater

Hudba: Antonín Dvořák

Choreografie: Petr Zuska

Scéna: Jan Dušek

Kostýmy: Petra Lebdušková

Guru

Hudba: Jan Jirásek

Choreografie: Viktor Konvalinka

Scéna: Jan Dušek

Kostýmy: Petra Lebdušková

Hraje Orchester Národního divadla

Účinkují Orchester, sbor, sólisté Opery Národního divadla

Dirigent: David Švec

Česká premiéra: 17. 4. 2014 v Národním divadle

Rok 2014 je Rokem české hudby, na což touto produkcí chceme reagovat. Její název zní **Česká baletní symfonie II** a navazuje na stejnojmenný večer z minulosti, kde se hudba významných českých skladatelů potkala s tvorbou různých generací českých choreografů. Nejinak tomu bude i v tomto triptychu. Večer bude otvírat **Polní mše Bohuslava Martinů** v legendární choreografii **Jiřího Kyliána**. Pro pamětníky se vlastně jedná o remake, neboť mohli toto dílo již zhlédnout v letech 1992-1996, kdy jsme ho měli v repertoáru. Strhující dynamická choreografie je silnou výpovědí dvanácti mužů-vojáků. Nese v sobě hlasitý protest proti válce a zároveň tichý intimní strach, zoufalství i naději. Dílo samo i jeho poselství ani po mnoha letech nemohou ztratit svou autenticitu. Pokud zmíněný balet můžeme vnímat jako záležitost ryze mužskou, bude prostřední část večera výhradně ženská. Místo dvanácti tanečníků zde naopak bude dvanáct tanečnic, interpretujících v mé nové choreografii první větu z dechberoucí **Stabat Mater Antonína Dvořáka**. Lamento Panny Marie nad ukřižovaným Ježíšem, tedy nevýslovná bolest matky při ztrátě dítěte, je něčím pro muže nepoznatelným. Je to ta nejtemnější a nejcitlivější struna hluboko v duši každé ženy. Nejmladším z trojice choreografů bude na závěr **Viktor Konvalinka**, jeden z nejvýraznějších sólistů souboru a zároveň již etablovaná tvůrčí osobnost. V přímé úměře s jeho mládím jde i

hudební podklad, neb bude zkomponován vynikajícím současným skladatelem (tedy na rozdíl od předchozích dvou žijícím) Janem Jiráskem. Je jasné, že v tomto případě půjde o něco zcela nového a ryze autorského. Z toho důvodu je v tuto chvíli na nějakou bližší charakteristiku ještě brzy. Mohu však prozradit, že ve srovnání s Kyliánem a Zuskou půjde o obsazení smíšené a dost možná i o určité odlehčení večera.

Celá premiéra bude hrána i zpívána živě, tedy ve spolupráci orchestrem, sólisty a sborem Národního divadla.

ČINOHRA NÁRODNÍHO DIVADLA

Nová inscenace k Roku české hudby

1914

Režie, scéna a světelný design: Robert Wilson

Hudba: Aleš Březina

Dramatizace: Marta Ljubková

Kostýmy: Jacques Reynaud

Dramaturg: Martin Urban

Světová premiéra 30. 4. 2014 ve Stavovském divadle

Mimořádný umělecký projekt s názvem **1914** se uskuteční v roce stoletého výročí I. světové války a inspirací pro něj byla dvě literární díla rovněž světového významu – Haškovy *Osudy dobrého vojáka Švejka* a *Poslední chvíle lidstva* „klasika“ rakouské moderny Karla Krause. Inscenátorem a hlavním autorem scénáře je americký režisér Robert Wilson, jedna z nejvýraznějších a nejznámějších osobností současné divadelní režie a scénografie, který v Činohře Národního divadla již uvedl kritiky i diváky velice oceňovanou inscenaci Čapkovy *Věci Makropulos*. Další velkou devizou představení **1914** je výrazná hudební složka, jejímž autorem je současný skladatel Aleš Březina a herecká účast paní Soni Červené, operní a činoherní hvězdy, dlouholeté spolupracovnice Roberta Wilsona. Jádrem inscenace bude spočívat v obrazech více než v dramatických situacích, jak je ostatně pro Roberta Wilsona a jeho tým typické.

Ke spolupráci jsme vyzvali i další divadla ze zemí Visegrádské čtyřky: maďarský Vígszínház a Slovenské národní divadlo, která se stanou koproducenty představení, takže herecké obsazení i inscenační tým jsou mezinárodní.

Osudy dobrého vojáka Švejka, ikonický román české literatury, ironický škleb nad válkou a její absurditou přesahující lidskou hloupost, se tvůrčím způsobem setkává s protiválečným opusem Karla Krause. To vše se v rukách mága moderního divadla Roberta Wilsona mění v aktuální kabaret plný scénických obrazů, hudby a překvapivého humoru v podobenství nejen o roce 1914, ale hlavně o našem životě dnes, sto let po začátku hrozivé války, která ve skutečnosti odstartovala dvacáté století.

OPERA NÁRODNÍHO DIVADLA A STÁTNÍ OPERA

Nové inscenace k Roku české hudby

Leoš Janáček: PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY

Dnes již klasický operní titul pro široké publikum v hravém a poetickém pojetí režiséra Ondřeje Havelky. Inscenace, která by se měla hrát nejen v Roce české hudby.

Dirigent: Robert Jindra

Režie: Ondřej Havelka

Scéna: Martin Černý

Kostýmy: Kateřina Štefková

Po více než deseti letech se na repertoár Národního divadla vrací Janáčkova slavná „filosofická revue“ o zvířatech a lidech, o touze, zklamání ze života i moudrém smíření s věčnou přírodou. Příhody lišky Bystroušky, inspirované novinovým seriálem Rudolfa Těsnohlídka a Stanislava Lolka, převedeným v letech 1921–1923 s velkým pochopením, citem i nadsázkou do operní podoby, jsou titulem se značným diváckým potenciálem. Svým vtípem, myšlenkovou hloubkou i emotivitou může oslovit dospělé publikum stejně jako svou malebností a výpravností publikum dětské. Přestože je toto Janáčkovo dílo jednou z nejslavnějších českých oper a patří do standardního světového operního repertoáru, v domácích podmínkách – snad z důvodu jisté letité předpojatosti vůči Janáčkově hudbě – stále nedosahuje takové popularity jako srovnatelné repertoárové tituly Prodaná nevěsta, Rusalka či Čert a Káča.

Premiéra: 20. 3. 2014 v Národním divadle

Zdeněk Fibich: PÁD ARKUNA

Pozapomenutý monument české opery v hudebním nastudování amerického dirigenta Johna Fioreho, který si v operách Richarda Wagnera získal srdce pražského publika, a v režii Jiřího Heřmana, tvůrce mimořádných operních inscenací v Národním divadle jako Hry o Marii, Parsifal či Gloriana.

Dirigent: John Fiore

Režie: Jiří Heřman

Česká operní tvorba má vedle dostatečně známých lyrických, komických či realistických tváří také podoby monumentálně tragické. Právě takovou nabízí poslední scénické dílo Zdeňka Fibicha z roku 1900 složené ze samostatného prologu Helga a tříaktové opery Dargun. Zpracovává námět ze severských ság o christianizaci slovanských pohanských kmenů. V opeře se působivě prolínají osobní příběhy nenaplněné lásky i divoké vášnivosti s historií pádu barbarského kultu pobaltských Slovanů pod náporem křesťanské misie. Dramaturgie díla a jeho monumentální ráz nese společné rysy s tvorbou Richarda Wagnera – prvořadě nejsou historické či náboženské okolnosti děje, nýbrž symbolický střet protichůdných dramatických sil a lidských typů. Dílo jednoho z nejvýznamnějších českých romantických skladatelů bude v Národním divadle u příležitosti Roku české hudby scénicky uvedeno po více než 80 letech.

Premiéra: 9. 10. 2014 v Národním divadle

Koncerty k Roku české hudby

SLAVNOSTNÍ KONCERT K ROKU ČESKÉ HUDBY

Koncert z českých, málo známých, a přesto strhujících operních děl.

18.5. 2014, Národní divadlo

Alois Hába: NOVÁ ZEMĚ

Koncertní provedení opery, která byla v letech 1934-36 napsána pro Národní divadlo, nikdy však nezazněla. Její kontroverzní příběh o drsné kolektivizaci sovětské vesnice přiměl prvorepublikové Ministerstvo školství a národní osvěty k tomu, aby z moci úřední zakázalo operu jednoho z nejoriginálnějších českých skladatelů 20. století.

12.12.2014, Národní divadlo

Obnovená uvedení inscenací k Roku české hudby

Josef Mysliveček: OLIMPIADE

Návrat k výjimečnému projektu režisérky Ursel Herrmannové a dirigenta Václava Lukse, který se stal událostí operní sezony 2012/13.

říjen 2014, Stavovské divadlo

Leoš Janáček: JEJÍ PASTORKYŇA

Znovuvedení inscenace nejslavnější opery Leoše Janáčka v novém nastudování hudebního ředitele Opery Národního divadla, dirigenta Roberta Jindry.

31.1.2014, Národní divadlo

Vladimír Franz: VÁLKA S MLOKY

Znovuvedení české operní novinky na motivy proslulé prózy Karla Čapka.

4.6.2014, Státní opera

Výstavy

Zdeněk Košler

První souhrnná výstava o životě a díle velkého českého dirigenta.

22. 12. 2013 – 28. 2. 2014 na I. galerii historické budovy ND

Zapomenuté české opery

Kam se ztratil kdysi neuvěřitelně bohatý a rozmanitý český operní repertoár?

1. 3. 2014 – 15. 5. 2014 v kuloáru I. balkonu historické budovy ND

Česká opera ve světě 21. století

Pozoruhodné současné inscenace českých oper na světových scénách.

1. 3. 2014 – 30. 9. 2014 v kuloáru I. balkonu Státní opery

Poklady z regálů hudebního archivu Národního divadla

Partitury, do nichž si psali poznámky velcí čeští dirigenti, orchestrální party, které mnoho pamatují, hudební rukopisy, které nikde jinde nenajdete.

15. 5. 2014 – 30. 9. 2014 v kuloáru I. balkonu historické budovy ND

Causa: Nová země

Opera českého avantgardisty Aloise Háby na dnes nepředstavitelné téma – drsná kolektivizace sovětské vesnice – vyvolala v předválečných letech velkou kontroverzi a stala se obětí cenzury a politické korektnosti. Ukázka, jak umí politika likvidovat umění.

1. 10. 2014 – 31. 12. 2014 v kuloáru I. balkonu historické budovy ND

Data výstav jsou pracovní a orientační, je možné výstavy prolínat a využívat paralelně všechny výstavní prostory v historické budově ND (I. balkon, II. balkon, I. galerie, případně kuloár v přízemí).

Další aktivity:

Restaurování první provozní partitury Dvořákovy Rusalky (časosběrný dokument – foto, video, text; prezentace restaurované partitury před vybraným představením Rusalky v ND na podzim 2014)

Prodej suvenýrů k Roku české hudby (poznámkové bloky, flash disky, šálky, knižní záložky, trika, tašky, omalovánky, pexeso...)

Kalendář/diář k Roku české hudby

Kontakt pro média:

Tomáš Staněk

Národní divadlo

Ostrovní 1, 112 30 Praha 1

Tel.: + 420 224 901 244

Mobil: + 420 605 207 249

Fax: + 420 224 901 286

E-mail: t.stanek@narodni-divadlo.cz

www.narodni-divadlo.cz